

Miljöer där barnets rättigheter är i risk

Ensamkomman
de barn i
nätverkshem

Ensamkommande barn i nätverkshem

Form av familjehem där barnet bor med någon barnet uppger att hen känner sedan tidigare exempelvis en vän, släktingen eller bekant.

Kallas även EBO (eget boende), släkthem, medgivandehem, anknytningsboende med mera

Anhörigprincipen

Enligt socialtjänstlagen ska det i första hand övervägas om barnet kan tas emot av en anhörig eller annan närstående. Barnets bästa ska dock alltid beaktas.

Multipelt utsatta

Ensamkommande barn som bor i nätverkshem är multipelt utsatta för risk att diskrimineras gällande en rad rättigheter

Diskrimineras gällande en rad rättigheter

Artikel 3

Vid alla åtgärder som rör barn ska barnets bästa komma i främsta rummet

Artikel 6

Konventionsstaten erkänner att varje barn har en inneboende rätt till livet och ska säkerställa barnets överlevnad och utveckling (inklusive 19, 24, 27, 28, 31)

Artikel 12

Barnets rätt att komma till tals och respekt för barnets åsikter

Artikel 20

Ett barn som tillfälligt eller varaktigt berövats sin familjemiljö har rätt till särskilt skydd och bistånd från statens sida

Artikel 22

Barn på flykt har rätt till skydd

Artikel 25

Barn omhändertagna av myndigheter har rätt till regelbunden översyn alla omständigheter rörande barnets omhändertagande

Ökad risk för diskriminering

- Ökad risk att diskrimineras som ensamkommande och familjehemsplacerad
- Access har identifierat luckor i samhällets stöd- och skyddsfunktioner som leder till att ensamkommande barn i nätverkshems rättigheter är i risk

Kort om nätverkshem

- Vet inte hur många de är
- Signaler om bland annat isolering, sämre integrering, utnyttjande och för lite stöd
- Nätverkshemmen ser olika ut
- Ofta själva nya i Sverige
- "Bara bra"
- Andra förutsättningar

Luckor i samhällsstödet?

- Problem att de *inte* behandlas annorlunda
- Rutiner, metoder, modeller med mera är inte anpassade efter förutsättningar och behov
- Svårigheter att avgöra barnets bästa
- Undermålig uppföljning och statistik
- Svåra att nå och inkludera
- Ett lotteri – brister i likvärdigheten

”Han säger själv att han känner sig ensam och isolerad. Han måste integreras på något sätt men vem ska göra det?”
Socialsekreterare

”När Dunya eller jag bad om hjälp med att boka tid hos optikern, psykolog och läkare svarade familjen att det där inte var familjehemmets uppgift. Vi hörde av oss till vår nya gode man istället, men han svarade också att det inte hörde till hans arbetsbeskrivning. Som tur är hade vi träffat en familj på ett språkcafé vi brukar gå till, och de hjälpte oss till slut med att boka in en del möten. Tyvärr var de inte våra vårdnadshavare så de kunde inte boka in allt åt oss. Det fortsatte att vara svårt.”

Vad kan bidra till att minska diskriminering och trygga barnens rättigheter?

Satsa på kompletterande åtgärder!

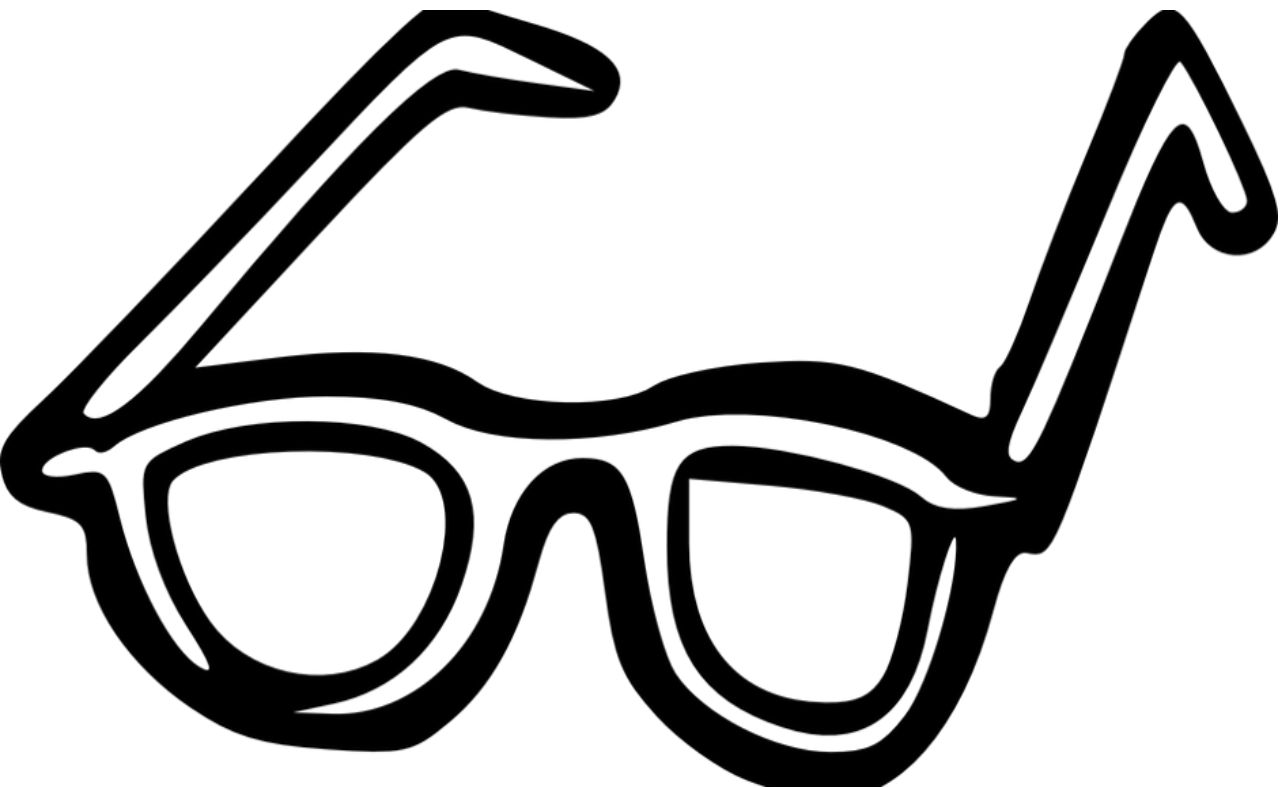
Barnets rätt till likvärdiga villkor innebär att aktörer kan behöva fokusera på grupper som är särskilt utsatta för risk. Detta för att de ska få möjlighet att utifrån behov och förutsättningar uppnå sina rättigheter på samma sätt som andra barn.

Exempel på åtgärder

- Synliggör och inkludera
- Inhämta statistik
- Tydligt samordningsansvar/helhetsgrepp
- Nya rutiner, modeller och metoder
- Länk mellan barnet och samhället
- Samverkan
- Kompetensstärkande insatser
- Familjestödande verksamheter

Sammanfattning

Ensamkommande barn som bor i nätverkshem är multipelt utsatta för risk att diskrimineras gällande en rad rättigheter. Bland annat på grund av undermålig statistik och att det tilltänkta samhällsstödet inte är anpassat efter deras behov och förutsättningar. Samhället behöver ändra rutiner och satsa på kompletterade åtgärder. Det behöver vara i någons uppdrag.

Vad kan du göra?

Mer information

Socialstyrelsen

Rapport: *Analys av situationen i Socialtjänsten våren 2017 – Fokus på ensamkommande flickor, yngre barn, nätverksplaceringar samt suicidrisk – Delrapport 3* (2017)

Podd: *På Djupet* avsnitt 26. Samtal om ensamkommande flickor, nätverkshem och psykisk ohälsa i väntans spår (2017)

Länsstyrelsen Stockholm

Rapport: *"De kan alltid hitta mig" – Studie om människohandel och utsatta barngruppers livsvillkor* (2018)

Tack!

För kontakt och ytterligare information om projektet:

www.raddabarnen.se/access

mary.douglas@rb.se

ulrika.lindstrand@rb.se